

Z NAŠICH ŠKOL

Berchtesgadenský zápisník GTS ...

V Orlím hnízdě

Vnikli jste už někdy do orlího hnízda? Předpokládám, že nikoli. Ono takové hnízdo bývá přece jen poněkud vysoko. A také jeho obyvatelé by nejspíš nesouhlasili a použili by své ostré zobáky.

Studentům gymnázia se však v rámci červenové exkurze průnik do jednoho hnízda povedl. Bývalý majitel ho už nebránil, neb ho smetla historie. Naštěstí. Jeho hnízdo, nazývané Orlí, se ale shodou náhod dochovalo. „Orlí hnízdo“ v Berchtesgadenských Alpách, horská chata jistého Adolfa Hitlera.

Putování do tohoto jihovýchodního koutu Bavorska ovšem nebylo motivováno výše zmíněnou osobou. Krásy přírody a zajímavá místa se tu však chtít nechťe pojí s historií, a tak nelze jedno od druhého oddělit.

Cestu do Orlího hnízda začali studenti v malebném a starobylém bavorském městečku Berchtesgaden. Ač zaklíněno mezi horskými vrcholky, je to odsud jenom skok do rakouského Salzburgu. Městečko, spojené s bavorskými Wittelsbachi, nabízí turistům téměř vše – památky i patřičný servis. A všude kolem samozřejmě hory. Nádherný výhled je prý z městečka na centrální masiv Berchtesgadenských Alp – masiv Watzmann (2713 m n.m.). Prý, prý ... K návštěvě jsme totiž smolně zvolili den napitý deštěm a plázcími se mraky. A tak jsme viděli... no však si to umíte představit. Ale městečko je to opravdu moc hezké a stojí za návštěvu.

Orlí hnízdo se nachází ve výšce 1834 m n.m. Byli jsme tedy o 200 m výše než je vrchol Sněžky.

V moderní době se však při vyslovení názvu Berchtesgaden mnohým stále ještě vybaví temná minulost Německa. Zdejší oblast si totiž tak říkajíc zprivatizovali nacisté a výše zmíněný pán. K nelibosti tehdejších i dnešních obyvatel. Po této neblahé éře tu zůstalo jen poněkud předimenzované vlakové nádraží. Diktátoři milují vše veliké. A davu obdivovatelů a pochlebovačů také po-

třebovali nějaký ten prostor.

Nedaleko od Berchtesgadenu navštívili studenti severní cíp nejhlubšího a zřejmě i nejčistšího německého jezera Königsee. Ostré vrcholky hor obepínající jeho podlouhlý tvar napovídají, že je ledovcového původu. Jezero je to bezesporu kouzelné, ale nízké visící mraky nám stále bránily ve výhledu. Pro patřičný zážitek je hezké počasí prostě nutné. Turistický průmysl ovšem funguje při jakémkoli počasí. Zážitkem je určitě plavba po jezeře. Lodě vypadaly celkem bezpečně.

Hlavním cílem našeho výjezdu bylo ovšem Orlí hnízdo. Je to vlastně kamenná horská chata, nacházející se ve výšce 1834 m n.m. na hoře Kehlstein. Oblast pod touto horou se nazývá Obersalzberg a Hitler si ji – pro místní obyvatele bohužel – oblíbil už ve 20. letech. Za peníze ze státem nuceného prodeje své knihy Mein Kampf si pak koupil jednu z horských chat a do poloviny 30. let ji nechal přestavět na své reprezentativní sídlo, které nazval Berghof. Stalo se jedním z důležitých míst jeho politické moci. Starousedlíky nechal vystěhovat a celou oblast uzavřít. Vznikla zde i kasárna SS. Vše pro větší bezpečnost milovaného Vůdce.

Pro nás Čechy může být určitě zajímavé, že 15. září 1938 právě sem zavítal Neville Chamberlain, toho času premiér Velké Británie, aby s „panem Hitlerem“ jednal o problému Sudet. Jak to nakonec skončilo, všichni víme. Zradu západních spojenců v Mnichově máme stále v historickém podvědomí.

Při pohledu na nádhernou přírodu kolem se ani nechce věřit, že i zde vymýšlel Vůdce své obudné a vražedné světovládné plány. Zatímco z jeho vůle umíraly miliony lidí, on si dělal starosti o dostatečný počet ptačích budek.

Svá sídla si poblíž toho Hitlerova začali brzy budovat i další nacističtí potentáti – Hess, Göring, Speer či Bormann. Právě ten

V Kehlsteinhausu je dnes malá historická expozice a velká restaurace.

posledně jmenovaný byl zřejmě v roce 1937 původcem nápadu vybudovat na hoře Kehlstein další Vůdcovo sídlo, a to jako dárek k jeho padesátinám v roce 1939. Paradoxem je, že diktátor ho navštívil nejvýše čtrnáctkrát, a to z obavy o vlastní bezpečnost.

Dnes začíná cesta na Orlí hnízdo na Berghofu, tedy spíše na místě, kde kdysi stával. Spojenci podnikli na konci dubna 1945 na celou oblast Obersalzbergu zničující nálet a bavorský stát nechal na počátku 50. let zbytky všech zdejších nacistických objektů – včetně Berghofu – odstřelit. Berghof tedy už neexistuje. Nyní je tu parkoviště, Dokumentační středisko a malé nádraží, z něhož vás speciální autobusy vyvezou po horské silnici s několika tunely až pod Orlí hnízdo. Cesta nad strmými srázy je ovšem adrenalinová. V dokonalém prožitku nám bránila jen bílá mlha válejících se mračen. Bohužel. Nebo bohudík. Tedy jak pro koho.

Z horního parkoviště autobusů je už cesta do vlastního hnízda snadná. Stačí projít 124 m dlouhým tunelem do nitra hory a vyjet výtahem o sto metrů výše. A jste v Orlím hnízdě, tedy v Kehlsteinhausu, jak zní správný název objektu. Nachází se na dlouhém a úzkém ostrohu a musí tu být úžasný výhled, který nám ale nebyl dopřán. Mlha před námi, mlha za námi. Naštěstí přestalo pršet. Tušení hlubiny kdesi v bílých chuchvalcích bylo ale i tak zážitkem.

Na začátku května 1945 probíhal doslova závod mezi americkými a francouzskými jednotkami o to, kdo obsadí Hitlerovo sídlo nejrychleji. V sázce byla prestiž i vidina vzácné válečné kořisti. Na Orlím hnízdě byli nakonec první příslušníci 101. americké výsadkové divize. Kehlsteinhaus ale konec války přežil a turisté mohou v Alpách dodnes navštěvovat zajímavou přírodní a technickou atrakci, která je výsledkem lidské vynalézavosti.

Turistika už vítězí nad minulostí. A to je dobře.

Text i foto: Mgr. F. Slípka

Tunel do nitra hory vede k luxusnímu výtahu.